

אליענה ידוב:

„יש לנו הרגשה שלספרים תהיה פריחה!“

אין יום שבו אני לא מבחינה, תוך כדי לכתי ברחוב, בשתיים-שלוש הנויות שנסגרו. אין ספק שהמצב הכלכלי גורם לכך. ובכל זאת, פה ושם יש מישהו חדור-תיקווה לטוב, שפותח חנות חדשה. בלב דיזינגוף פתחו שתי נשים צעירות, מאני הירשנזון ואליענה ידוב, חנות-ספרים בשם „תולעת ספרים“. נכנסתי לחנות ולא יכולתי להתאפק מלשאול אם הן השתגעו לפתוח חנות חדשה בדיוק עכשיו. לשתינו יש הרגשה שבגלל המצב הכלכלי הגרוע תהיה פריחה גדולה לספרים. זה אחד הדברים האחרונים שאנשים מוכנים לוותר עליהם. אפילו אני בעצמי הייתי קונה פעם מתנות לחברים ולהברות שלי בסכומי כסף די יפים. היום עברתי לספרים בלבד. ספר הוא המתנה הכי זולה והכי מכובדת שאפשר לקנות.

● במרחק 100 מטר מימינכם מצויה חנות הספרים הוותיקה „פרוזה“ ובמרחק 100 מטר משמאלכם יש חנות „ספריי“. מה הסיכויים של חנות קטנה וחדשה להחזיק מעמד ליד שתי הגדולות והוותיקות האלה?

הכוונה לא היתה לפתוח עוד חנות-ספרים. נכון שנחזיק בחנות גם ספרים שאפשר להשיג בחנויות אחרות, אבל אנחנו רוצים להתמחות בעיקר בכתיביעת מכל העולם. לקוח יוכל להיכנס אלינו, לראות עשרות כתיביעת בתחומים שונים כמו ארכיטקטורה, עיצוב, תיאטרון, סיפורים. אם הוא ירצה משהו שאיננו בחנות אנחנו נזמין כל כתיביעת שהוא ירצה, מכל מקום בעולם.

● כמה ספרים צריכה החנות שלכן למכור ביום כדי שתתחילו להרוויח?

100 ספרים ביום. ברור שזה לא יקרה בהתחלה, אבל ברור לנו שעסק טוב צריך לבנות לאט-לאט. ואם בחודשים הראשונים לא נרוויחה, אלא רק נכסה את ההוצאות, לא נתייאש.

● ראיתי שאתן מקבלות הזמנות בטלפון.

נכון. החלטנו להציע שרות יוצא-דופן. לקוח מוכר יוכל להזמין ספר, או כתיביעת, ואנו נביא את זה לכיתו או למישרדו, אם אין לו אפשרות להגיע אלינו. לא תשמעי אצלנו את המישפט „תבוא בעוד שבוע ואז יהיה הספר“. כשיהיה הספר שהוא רוצה, הוא יקבל אותו הביתה.

גלי הוס:

„לצערי, בעל המאה הוא גם בעל הדיעה!“

תערוכה ראשונה מסוגה בארץ נפתחה השבוע בגלריה הלבנה בתל-אביב. בתערוכה מצוינים 11 גרפיקאים את עבודותיהם הדחיות. כלומר, עבודות שהוזמנו כדי לפרסם מוצר ואחר-כך נדחו על-ידי המזמינים. יוזם התערוכה והאוצר שלה הוא הגרפיקאי גלי הוס. שאלתי אותו כיצד נבחרו העבודות הדחיות הכי טובות בארץ. לפי דעתו.

אני לא בחרתי עבודות. פניתי לגרפיקאים הטובים, לפי רעתי וקיוויתי שלכל אחד מהם יהיו כמה עבודות דחיות. הם לא איכזבו אותי ויש תערוכה.

● לצד העבודות הדחיות בתערוכה, מוצגות העבודות שהתקבלו. באיש העוסק בפירסום — אתה חושב שהדחיות נדחו בצדק והאחרות אכן היו ראיות לפרסום את המוצר?

לגמרי לא. אני חושב שחלק מהעבודות הדחיות הן הרבה יותר טובות, לא רק מבחינה אסתטית, אלא גם מבחינת פירסום, מהעבודות שהתקבלו לבסוף.

● מי הוא האיש הקובע איזה עבודה תעשה פירסום טוב יותר למוצר שלמענו הוזמנה?

לצערי, בעל המאה הוא גם בעל הדיעה.

● הנושא הזה, של גרפיקה לשרות הפירסום, מפותח מאוד בשנים האחרונות בעולם. מה המצב אצלנו?

אצלנו העסק פחות מפותח מאשר בארצות מערביות אחרות, אבל לא רחוק בגלל האמנים עצמם. יש כאן בעיה של גורל אוכלוסיה. בארצות-הברית, למשל, חברת מיסחרית תזמין עבודה מיוחדת לעיתון המיועד לקהל מסויים ועבודה אחרת לעיתון אחר, המיועד לקהל אחר. אצלנו, המזמין רוצה להשתמש באותה עבודה לכל העיתונים הקיימים, ואז אין ברירה אלא לדבר אל מכנה משותף, שבדרך-כלל הוא לא גבוה. וכאן יש השפעה הרדית. זה מה שנותנים לקהל וזה מה שהקהל מכיר. לכן הרמה אצלנו עולה לאט מאוד, ויש פער קבוע בינינו לבין העולם המערבי.

רודה מנס:

„מתייחסים אל ההורים כאל ציבור בטלני!“

כבר בשיחתו השניה בטלוויזיה הצליח בומה שביט לעצבן אותי עד מוות. בענייני אינפלציה וכלכלה אין לי ויכוח איתו. הוא בטח יודע יותר ממני. אבל פרשנות כלכלית, כנראה, אינה מספיקה לו והוא מרגיש צורך נפשי להטיף מוסר להורים. אדון שביט בשום אופן לא מבין מדוע ההורים לא מתארגנים והולכים לנקות את בתי הספר. מה הבעיה לארגן 30-40 הורים שיעשו נקיון? הוא שאל. לצערי, אינני יכולה לראיין את עצמי במדור זה. ולכן פניתי לכמה מחברותיי ושאלתי אותן מה דעתן.

רודה מנס, העובדת בשתי מישרות בחוף ועוד אחת כעקרת-בית בבית, אמרה לי:

אני אשמח מאוד לנקות בתי-ספר כדי שלילדים שלי יהיה נעים בהם. רק הייתי מבקשת ממך שביט שיגיד לי בדיוק מתי לעשות את זה. כשאני קמה בבוקר, אני הולכת לעבודה ולא לבית-קפה בדריזנגוף. מהעבודה הזאת אני נעדרת כשיש חופשות לילדים, כשיש שבתות-מורים, ולפני שנתיים, כשהילד היה בגן, גם בזמן שבתות-יערייה.

אני נעדרת כל חודש וחצי, כדי לשמור בבית-הספר, אני נעדרת גם כשהילדים חולים, כמובן, אם אתי-ישב ואעשה חשבון כמה ימיי-עבודה לא עשיתי בגלל הילדים בגן ובבית-הספר, ואם אלך עם הפתק הזה לבומה שביט כמעסיק, אין לי צל של ספק שהוא לא ישמח לקבל אותי לעבודה במיפעל שלו, ועוד פחות מזה ישמח לתת לי ימים נוספים לניקוי בתי-הספר.

מה שהכי-מרגיז אותי זה שמתייחסים אלינו, ההורים (ואני יודעת שכולם חושבים על אמהות בענייני חופשות, שבתות ונקיונות), כאל ציבור בטלני, המבלה את ימיו בשתיית קפה בשמש.